

det meget godt i Danmark, at Forbindelse med Tyskland er af afgørende Betydning for Landet; men jeg har Indtryk af, at man betragter det mere som en nødtvungen Opgave at søge disse Forbindelser end netop, at man her ser nogle af de bedste og rigeste Muligheder, som Danmark i Fremtiden kan søge at opnaa. Man lader sig stærkere bestemme af Fortiden end af Tanken paa Fremtiden, naar man ser paa Tyskland, og man glemmer ogsaa, at de Tanker, der vender tilbage om det, der har været — og mange Gange har været — Landene imellem, ikke blot her i det danske Folk og i Danmark vækker uvenlige Følelser, men ogsaa hos os, og at det derfor, naar man anser disse Forbindelser for nødvendige og vigtige, ja maaske nogle af de bedste og største Fremtidsmuligheder, som Danmark har, er klogere at se bort fra Fortiden og se paa Fremtiden, den Fremtid, man vil skabe, og som en Regering jo skal gøre sit til at skabe. Jeg siger endnu: Jeg har det Indtryk, at selv om man i Danmark ønsker denne Forbindelse, som man nok ved man ikke kan komme udenom, og som man dog i nogen Grad maa søge, og som Statsministeren, som jeg ved fra tidligere Lejligheder, ogsaa har sin Opmærksomhed meget stærkt henvendt paa, saa søger man dog ikke disse Forbindelser mere, end Nødvendigheden absolut kræver.

Jeg er nødt til at gaa lidt nærmere ind herpaa. I al den Tid, hvor jeg nu har været her i Folketinget og har fulgt med i dansk Politik og ogsaa i dansk Presse, har jeg altid mærket en Tilbøjelighed, som daterer sig fra Krigen og ogsaa gaar tilbage indtil før Krigen, men som især fandt Næring under Krigen og endnu er bevaret i høj Grad, nemlig den, at man føler sig kaldet til Dommer over det tyske Folk, at man sætter sig selv højt op og mener at kunne se ned paa alt muligt, hvad man ikke synes om, hos det tyske Folk. Paa den anden Side mødte jeg ofte, at man ligefrem sagde til mig: Vi er bange for at komme i for nær Forbindelse med Tyskland, ja, ogsaa med tysk Kultur, fordi der kunde være Fare for, at vi blev alt for meget overskygget og tabte vort Særpræg. Det er Overvejelser, som jeg synes det danske Folk ikke skulde gøre til sine, for det rører jo en Del Svaghed, som man ikke gerne skal vedkende sig; thi dersom Danmark tabte sit Særpræg ved for nær kulturel Forbindelse med Tyskland, vilde det kun kunne ske derved, at Danmark ikke var i Stand til selv at holde Præget, men selv var den, der udslettede det. Jeg ser

slet ikke denne Fare. Siden De har haft saa betydelige Mænd som Grundtvig, som Kierkegaard, en Mand som Beck, der i det mindste har paavirket Folkelivet paa en stærk Maade, hvad de andre ogsaa har gjort, især Grundtvig, skulde man tro, at man i Danmark var rolig i den Retning; der er ikke noget at tabe, naar man selv holder det i stærke Hænder. Og de har haft saadanne Mænd som Henrik Pontoppidan, Jeppe Aakjær, Andersen-Nexø. De undrer Dem maaske over, at jeg nævner dem ved Siden af hinanden, men vi udefra ser paa disse Mennesker som nogle af de bedste, Danmark har baade til at skildre Livet og til at paavirke Livet, de har ogsaa virket stærkt i social Henseende. Med hele den Rigdom af kulturelt Liv, der ellers er i Danmark, kunde man rolig være mindre ængstelig i den Retning og sætte baade den Tilbøjelighed til at dømme over andre Folk og den Ængstelighed for sit eget lidt til Side og søge Forbindelse. Men naar der er Tale om Tyskland, hører man ofte sige: Vi søger det nye Tyskland, det gamle, maa De kunne forstaa, det holder vi ikke meget af. Jeg kan godt forstaa, at De søger det nye Tyskland, det søger vi ogsaa, det vil vi ogsaa, men der har jeg atter Indtryk af, at De søger forkert, og derfor finder De det ikke. Det nye Tyskland er ikke et Tyskland, der har Lyst til at opgive sig selv, det nye Tyskland er ikke et Tyskland, der vil finde sig til Rette i de Rammer, man har givet det ved Versailles-Traktaten, det nye Tyskland er et Tyskland, som vil hævde sig selv, som ethvert Folk vil og skal, det nye Tyskland er et Tyskland, der vil have Plads til at udfolde sine Kræfter, det nye Tyskland vedkender sig al den rige Arv, det tyske Folk har, det nye Tyskland — og det er noget, jeg beder Dem lægge Mærke til — anerkender for andre Folkefærd den samme Ret, som det kræver for sig selv (*En Stemme fra Tilhørerpladsen*: Nej!). Det gør det alligevel, saa kender man ikke det nye Tyskland. Jeg har yderst sjælden set eller hørt en Stemme eller Røst i Danmark, der virkelig røbede Kendskab til det, der foregaar i Tyskland, til det bedste, der foregaar i Tyskland. Jeg har saa ofte fremsat Kravet om kulturel Autonomi her, man har fejlet det til Side, og det gør man selvfølgelig ogsaa i Dag uden at vide eller spore, at det er noget, der fødtes af det nye Tyskland, idet det ud af de Erfaringer, vi har gjort med vort eget Folk, kræver noget for Folkelivet for alle Folk, selvfølgelig ud fra vor egen Nød, allerførst for os selv; vi anerkender ikke, at en Stat er egnet til at være Formynder: